

REVISTA ANTIFASCISTĂ „ALTE ZĂRI“

de MARIA TURZAI

Luptele eroice ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie prin înaltul lor nivel de organizare, prin amploarea și spiritul lor revoluționar, au marcat un moment de cotitură în dezvoltarea partidului și a întregii mișcări muncitorești din țara noastră. Aceste lupte au frânat ofensiva capitaliștilor împotriva condițiilor de muncă și de viață ale oamenilor muncii și au frânat pentru un timp procesul de fascizare. Totodată au avut ca rezultat deosebit de important creșterea prestigiului internațional al clasei muncitoare din țara noastră.

Partidul Comunist din România pentru a traduce în viață hotărârile Congresului al V-lea, pentru a putea organiza și conduce lupta maselor populare împotriva fascizării țării și a pregătirilor pe care le făceau clasele exploatare spre a antrena țara într-un criminal război antisovietic a folosit felurite forme de activitate legale și ilegale. Astfel partidul a întărit și mai mult munca în sindicate; de asemenea a creat o mulțime de organizații de masă legale.

Aceste organizații de masă au întărit legătura partidului cu muncitorii și cele mai diferite pături ale maselor populare prin editarea mai multor ziare și reviste legale, cu caracter democratic și antifascist. Presa — pe care Lenin a definit-o ca fiind un „propagandist, agitator și organizator colectiv al maselor“ — apărută sub conducerea și îndrumarea partidului — a constituit unul dintre mijloacele de luptă în vederea rezolvării celor mai importante sarcini ale mișcării muncitorești din țara noastră din acea perioadă. Organizatorii și redactorii acestor ziare și reviste legale ale partidului erau comuniștii — care au atras în jurul lor o mulțime de intelectuali înaintați cu vederi democratice și antifasciste. În jurul acestor ziare s-a format o rețea de corespondenți din rîndul muncitorilor și țăranilor care le-au răspîndit, adesea, cu riscul libertății lor. Aceste ziare și reviste au apărut și au fost difuzate în condiții foarte grele; nu o dată au fost confiscate, suspendate sau interzise de autorități, iar redactorii lor arestați și dați în judecată de guvernul burghezo-moșieresc. Organele de presă legale — editate sub îndrumarea partidului — s-au bucurat de un prestigiu deosebit, în rîndurile oamenilor muncii, ele fiind sprijinite și din punct de vedere material de aceștia.

Aceste ziare și reviste au fost folosite de Partidul Comunist din România în vederea organizării luptei revoluționare a proletariatului

împotriva exploatării și asupraii capitaliste. Prin publicarea știrilor despre acțiunile și grevele muncitorilor din diferite orașe, fabrici și întreprinderi și prin popularizarea succeselor obținute de mișcarea revoluționară, publicațiile îndrumate de P. C. R. au reușit să antreneze în luptă noi mase de oameni ai muncii, contribuind astfel la făurirea unității de luptă a muncitorilor din țara noastră.

Aceste organe au educat masele în spiritul solidarității de clasă și al internaționalismului proletar. Au combătut manifestările de naționalism, șovinism și separatism. Demascând elementele care căutau să împiedice lupta revoluționară și făurirea unității clasei muncitoare din țara noastră, au dus o luptă hotărâtă împotriva oportuniștilor și reformiștilor.

Organele de presă editate sub conducerea partidului au demascat politica pregătirilor de război și de fascizare a țării dusă de către guvernele burghezo-moșierești. Ele au dezvăluit minciunile și calomniile antisovietice, prin care clasele exploatare urmăreau să înșele poporul și să-l atragă într-un război criminal împotriva țării socialismului. Prin aceste organe de presă partidul a arătat maselor „că războiul contra U. R. S. S., patria tuturor celor ce muncesc... va fi totodată războiul nemilos contra maselor muncitoare din România... Apărind U.R.S.S. masele muncitoare din România se apără pe ele însele, — apără interesele lor vitale“¹.

În timp ce cercurile reacționare, în frunte cu guvernul național-țărănist, se orientau tot mai mult spre fascism, ducând o politică anti-populară și antinațională, Partidul Comunist din România s-a ridicat consecvent în apărarea intereselor celor ce muncesc pentru a împiedica pe capitaliști să arunce consecințele crizei economice pe spinarea oamenilor muncii și să pregătească un război imperialist împotriva Uniunii Sovietice. Ca rezultat al muncii politice și organizatorice a partidului comunist, încă din anul 1932 s-a putut remarca o creștere a mișcării antirăzboinice care a cuprins mase din ce în ce mai largi. Tot în acest an, din inițiativa Partidului Comunist din România a luat naștere Comitetul Antirăzboinic din România, la care au aderat tot mai mulți membri din rândurile muncitorilor, țărănilor și intelectualiilor democrați și antifasciști din țara noastră. Acest Comitet Antirăzboinic a organizat mai multe acțiuni împotriva războiului, mobilizând mase tot mai largi împotriva fascizării țării și a pregătirilor de război.

La sfârșitul anului 1933 a apărut la Cluj revista „Alte Zări“ cu subtitlul „publicație periodică împotriva fascismului și a războiului“ — organ al Comitetului Regional Antifascist pentru Transilvania. Revista „Alte Zări“ redactată de profesorul Tudor Bugnariu — unul dintre eminenții luptători ai mișcării antifasciste din țara noastră — și-a propus să analizeze și să demaște aspectele fascismului în România.

¹ Documente din istoria P.C.R., ed. a II-a, Editura pentru Literatură politică, Buc., 1953, p. 117.

Din cauza cenzurii burghezo-moșierești nu au apărut decît două numere ale revistei : unul la 26 noiembrie, iar al doilea la 10 decembrie 1933.

Articolul-program al revistei „Alte Zări“ exprimînd caracterul și menirea publicației, arată că ea nu se va mulțumi cu văicăreli asupra brutalităților și vandalismelor fascismului, ci va arăta „că adevărata țintă a acestuia, de orice nuanță ar fi el și sub orice emblemă s-ar manifesta, este să apere un sistem intrat în putrefacție și să oprime masele muncitorești de toate rasele și de toate credințele...”¹. Revista arăta : „că sistemele lui Mussolini și Hitler au împins și vor împinge tot mai mult omenirea spre una din cele mai cumplite mizerii din cîte s-au pomenit pe lume...” Vom arăta — spune articolul — că „tragedia fasciștilor constă în a încerca să împiedice istoria să renască într-o nouă lume, tragedie de care n-a scăpat pînă acuma nici o reacțiune”².

Articolul-program demască frazeologia patriotică demagogică folosită de guvernele burghezo-moșierești din acel timp pentru susținerea și păstrarea orînduirii capitaliste aflată în preajma prăbușirii.

Revista arată totodată că pentru susținerea capitalismului aflat în stadiul prăbușirii sale „amăgire mai perfidă ca aceea cu «doctrina» fascistă nu s-a mai făcut în decursul vremurilor”³.

În continuare, articolul-program demască diferitele aspecte ale fascismului și rezultatele lor nefaste pentru masele muncitoare. Se arată că în diferite state fascismul apare cu măști diferite: „În Germania flutură steagul roșu, numindu-se «socialist», pentru că știe că într-o țară industrială nimic nu mai prinde fără firma roșie socialistă. Iar pentru a abate de pe drumul drept aceste mase revoluționare... aruncă în sarcina evreilor răspunderea nenorocirilor Germaniei, o metodă mult și cu succes încercată în domeniul demagogiei.

Fascismul maghiar își nutrește milioanele pieritoare de foame cu ideologia iredentismului...⁴. — „Iar în România se îmbină toate apucăturile fasciste. Hitleriști romîni asmut între ele națiunile conlocuitoare pe tema naționalismului, încercînd să dezbine rîndurile maselor cu interese comune”⁵.

Revista publică apelul lansat de Comitetul Național Antifascist din București — apel care a apărut în numărul trei al buletinului editat de el. Apelul Comitetului Național Antifascist demască demagogia fascistă promovată de clasele exploatoare care căutau să profite de nemulțumirile și de dezorientarea maselor muncitorești în urma mizeriei cauzate de criza economică. Arată că fascismul nu este un mijloc de a scăpa din criza și mizeria economică, ci o armă a burgheziei imperialiste pentru a teroriza și a exploata pînă la maximum masele muncitorești. „Fascismul înăsprește războiul economic, vamal și valutar...

¹ „Alte Zări”, an. I., nr. 1, 26 nov. 1933.

² *Ibidem*.

³ *Ibidem*, p. 1.

⁴ *Ibidem*.

⁵ *Ibidem*.

mărește inarmările și pregătește războiul, căutînd ieșire din criză pe spinarea altor popoare”¹. Apelul arată că fascismul nu poate rezolva problema crizei economice, deoarece apariția crizei este o urmare directă a sistemului economic capitalist. Fascismul nu are in-teresul să mărească salariile, să scadă impozitele și să desființeze șomajul, ci din contra, el atacă interesele muncitorilor, desființează organizațiile, sindicatele și partidele muncitorești. El se folosește de demagogie nerușinată, de ură de rasă „utilizează mijloace care amăgesc mai ales tineretul, ca : salutul fascist, insigne sucite, steaguri, cămăși colorate și uniforme, batalioane și formații pretins secrete...” — deci fascismul nu înseamnă altceva decît „promisiuni, dictatură și teroare”². De aceea cheamă pe muncitori să nu se lase înșelați de fascism — ci să ducă o luptă consecventă împotriva lui și, făurînd unitatea de acțiune a muncitorilor, să organizeze comitete antifasciste în fabrici, ateliere, birouri, în sindicate, pe orașe și sate. Această mișcare antifascistă va trebui să cuprindă întreaga țară. „Constituiți comitete antifasciste ! Prin unirea noastră vom nimici fascismul !”. Cu aceste cuvinte se încheie apelul Comitetului Național Antifascist din România, apărut și în revista „Alte Zări”.

În primul număr al revistei se face cunoscut și apelul Comitetului Antifascist din Cluj, intitulat *Tineri Ardeleni* care cheamă pe tineri să pornească împreună la luptă împotriva pericolului crescînd al fascismului, pe baza programului de acțiune elaborat de congresul internațional antifascist al tineretului, care a avut loc la Paris. Acest program a fost însușit și de Liga Tineretului din România. În același timp se atrage atenția tineretului asupra demagogiei organizațiilor fasciste din România : „Organizațiile fasciste — și astfel de organizații sînt destule în țară (Santinela, Garda de Fier etc.) încearcă să acapareze mai ales tineretul și voiesc să infiltreze în tineret, prin organizațiile lor sprijinite de autorități, ideea urii de rasă și a șovinismului în locul luptei pentru pîine și a unei vieți mai demne”³.

Articolele *Superstiții fasciste și Isteria hitleristă de la Cluj* arată că fascismul și criza economică lovesc toate clasele și categoriile sociale muncitoare și mijlocii și de aceea este necesară o luptă comună împotriva răspîndirii fascismului și pentru împiedicarea pregătirilor de război. În articolele *Front unic împotriva fascismului, dar și împotriva șacalilor unirii, Domnul Goga și revoluția națională, Statul corporativ, Galeria patrioților* etc. sînt demascați politicienii reacționari și fasciști din România.

În articolul intitulat *Fascism universitar* sînt demascați conducătorii cu orientare fascistă ai Universității din Cluj, care căutau să răs-pîndească spiritul fascismului în rîndurile tineretului universitar.

Articolul *Forma deghizată a organizațiilor fasciste de uzine* și unele scrisori muncitorești publicate în reviste — subliniază că fascismul își

¹ „Alte zări”, nr. 2, 10 decembrie, 1933, p. 4.

² *Ibidem*, nr. 1, 26 noiembrie 1933, p. 2.

³ *Ibidem*.

caută aderenți și în rîndurile muncitorilor din fabrici și uzine și tocmai de aceea nu trebuie să înceteze lupta împotriva lui. În rîndurile muncitorilor ceferiști organizația fascistă „Santinela“ încearcă să otrăvească cu această ideologie dăunătoare pe muncitorii proveniți din țărani fără experiență politică. Această organizație fascistă învrăjbește minoritățile naționale și caută să rupă rîndurile de luptă ale muncitorilor ceferiști care au interese comune.

Revista „Alte Zări“ publică articole și recenzii în care sînt redată ororile fascismului german și internațional. Dintre aceste menționăm: *Fascismul se pregătește de război și Cartea brună*. În articolul *Cea mai nouă fază a procesului incendiarii Reichstagului* este demascată această provocare grosolană a fasciștilor germani. Revista prezintă în adevărata sa lumină pe eminentul luptător antifascist al mișcării muncitorești internaționale Ghiorgi Dimitrov. Dezvăluind legătura lui Van der Lubbe cu Gestapoul și hitleriștii, ea arată că „Nu s-a putut nici-decum aduce dovadă că complicii lui Van der Lubbe ar fi conducătorii muncitorilor care au fost implicați în acest proces... Din contrazicerile și vorbele scăpate de martori tocmiți reiese în mod neîndoielnic că complicii lui Van der Lubbe n-au putut fi alții decît acoliții lui Göring, că incendierea a fost cea mai mîrșavă provocare a mafiei Hitler-Göring-Göbbels, o provocare fără pereche în istoria lumii... Chiar din această cauză — spune articolul — nu trebuie să înceteze nici un moment glasul de protest al opiniei publice în contra acestui atentat odios, în contra pregătirii unui asasinat judiciar... Regimul Hitler-Göring-Göbbels s-a început cu incendierea Reichstagului, cu această provocare fără pereche a naziștilor. Această provocare trebuie să le fie fatală!“¹.

Revista „Alte Zări“ acordă o deosebită atenție situației și luptei muncitorilor și țăranilor din Transilvania. Articolul *Amăgiri țărăniște* și editorialul *Demagogia cu Moșii* demască atitudinea falșilor apărători ai populației din „Țara Moșilor“, exploatăată de veacuri. Acești „apărători“, în loc de muncă și pîine oferă moșilor, aflați în stare de mizerie, demagogie antisemită și alte amăgiri.

Caracterul vădit antifascist al revistei „Alte Zări“ a atras neîntîrziat furia autorităților burghezo-moșierești împotriva ei. După apariția abia a două numere — revista a fost interzisă. Deși pregătit, numărul al treilea nu a mai putut fi cunoscut de către cititori, deoarece a fost confiscat de autorități încă din redacție.

Imediat după interzicerea revistei, autoritățile au arestat pe Tudor Bugnariu, redactorul ei, și l-au dat în judecată pentru activitatea lui antifascistă. Întreaga opinie publică înaintată, presa muncitorească și progresistă din țară au luat atitudine și au protestat cu hotărîre împotriva arestării samavolnice și a procesului intentat lui Tudor Bugnariu. Revista „Cuvînt Nou“ din Brașov, ziarul „Uj Szó“ din Tîrgu Mureș etc. au publicat numeroase materiale prin care muncitorimea, țăranii și

¹ „Alte zări“, an. I, nr. 2, 10 decembrie 1933, p. 2.

intelectualitatea progresistă își manifestau protestul lor împotriva acțiunilor samavolnice, teroriste ale autorităților. A luat naștere și un comitet, așa-numitul „Comitet pentru apărarea lui Tudor Bugnariu“ care a desfășurat o largă activitate pentru a mobiliza pe toți oamenii din țară care s-au situat pe o poziție antifascistă și antirăzboinică, să protesteze împotriva interzicerii revistei și să ceară punerea în libertate a redactorului ei.

Campania desfășurată pentru apărarea lui Tudor Bugnariu și a revistei s-a transformat într-un puternic protest împotriva guvernului burghezo-moșieresc care dezlănțuia o prigoană din ce în ce mai înverșunată împotriva celor mai elementare drepturi democratice și contra tuturor celor care militau împotriva fascizării țării și a pregătirilor de război.